

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Cunoștințe vechi,

despre agricultură, industrie, comerț și negoț; după datele biblice.

Industria.

Pe lângă traiul simplu al patriarhilor, cari să îngrijiau pentru acoperirea lipselor lor prin manufacturi proprii din tors și din țesut, precum și din pregătirea unor unelte indispensabile din lemn și din metal, industria propriu zisă nu s'a putut desvolta la Israilteni, pentru-că materiile cele mai fine precum și argintăriile le procurau dela popoarele din apropiere, cari special să ocupau cu industria, în schimbul altor produse.

După-cc însă, s'au așezat în Egipt și au văzut acolo industria cea înfloritoare, pe care de altfel o cunoșteau ei încă din țara lor, ușor și'au însușit dela Egipteni diferite meserii și arte. Dovada despre dibăcia lor în exercitarea meseriilor, servește sicriul legii și celelalte vase trebuincioase la cultul divin, precum și stofele cele admirabile, broderiile, pe cari fii lui Israil le făceau fără nici un ajutor străin.

Măestrile, la Evrei să exercitau nu cu ajutorul sclavilor, ca și în Egipt, ci era deplina libertate la exercitarea lor, așa că unul și acelaș om putea să se ocupe cu mai multe feluri de măestrie, deși unele ramuri de industrie la anumite familii rămănea ca ereditate.

Reîntorcându-se ei în țara Canaanului la locuitorii Autoctoni și la Fenitieni, industria înfloritoare a influențat și asupra dezvoltării măestriilor, cari însă pe timpul judecătorilor în urma împrejurărilor noastre așa demult a decăzut, încât în cele din urmă în toată țara nu se afla nici un ferar și Evreii erau nevoiți a-și duce uneltele agricole să și-le ascută la Felisteni.

Această decadintă a fost cauza, că Solomon a trebuit să-și aducă măestri și artiști din Tiru, pentru zidirea edificiilor pompoase, dar' tocmai acestui înțelept Rege a trebuit să-i mulțumească națiunea sa, că prin aducerea străinilor în țară măestriile din nou

și-au luat avânt și multe ramuri de industrie s'au dezvoltat, pe cari până aici numai industria de casă le-a fost înlocuit. De-oarece însă ocupațiunea principală a evreilor a fost și mai departe viti și agricultura, o industrie originală evreiască nu s'a putut desvolta nici-odată, cu toate că sub domnia străină gustul de industrie așa de tare s'a dezvoltat, încât acel om care nu a învățat ceva măestrie, trecea de rău crescut în societate și chiar și oameni învățați adeseori își câștigau pâinea prin măestrie. Despre măestriile singuratică se poate constata că măestri de metale înainte de robia babilonică erau împărțiți în trei clase de industrie și anume: ferării, de care să țineau și lăcătuși, apoi căldărari și în fine argintari și aurari, cari pregăteau inele și alte juvaericele din metale nobile. Petrele scumpe, mărgelile și coralele le adunau și aurul și argintul curățiau de celelalte metale nenobile. Mare dexteritate aveau și la prefacerea aurului în fire și place subțiri, pe care le vindeau cusătorilor de broderii.

Ferării, au lucrat încă în timpurile cele mai vechi pentru a pregăti diferitele unelte economice și Pentateuchul face deja amintire despre săcuri și alte unelte de fer, mai târziu făceau arme, lanțuri, zaruri și oțelul era cunoscut de Israilteni dela Perși. Ferul îl aduceau măestrii tirului din Șpania, dar' și în Libau era baie de fer în timpurile vechi, de unde extrageau ferul prin topire cu ajutorul cărbunilor de lemn în anumite cuptoare și nu încapă îndoială că evreii își procurau ferul de lipsă dela vecinii Fenicieni. Căldărarii pregăteau din aramă diferite vase ca: căldări, oale, arme, scuturi, oglinde și sigile și de-oarece în timpul antic arama se lucra mai cu ușurință este verosimil că măestria aceasta e mai veche decât ferăria. Evreii aduceau arama din peninsula Sinaiei, unde egiptenii aveau băile lor cunoscute și de evrei, dar' nici aceea nu-i exchis că procurau și dela Fenicieni, cari aveau băile lor în Cipru. Biblia amintește de mai multe feluri de unelte de aramă, cum sunt nicovala, ciocanul, cleștele, dalta, foitul și cupto-

rul de topit. Turnatul metalelor încă a fost cunoscut.

Industria de lemn o aveau bărdașii, măsurii și sculptorii de icoane. Biblia face amintire și de rotari și coșari. Intre uneltele de lipsă la industria lemnului sunt amintite următoarele: toporul, barda, circăul, firezul, gilăul, ciocanul, sfoara, pendelul, scobitoarea și creta roșie. Apele Palestinei și negoțul maritim al regelui Solomon au adus la ei și construirea de corăbii, la cari să pricepeau cu deosebire Fenicienii.

Biblia nu face amintire de butoaie și dogari, din cauză că ei să foloseau de burdufuri de oae și de capră.

Olăritul, l'a învățat Israiltenii dela Fenicieni și cunoștiau și coloritul vaselor. Vasele de lut să colorau din obiectele găsite cu ocaziunea săpăturilor din timpul mai nou în Erusalim și Tell-el Has. Cele aflate aici dovedesc că stilul evreesc a fost o compoziție a stilului amoreic și fenician și diferitele ulcioare găsite în Erusalim la o adâncime de 18—20 m. sunt foarte vechi și după forma lor să potrivească cu vasele de apă folosite astăzi în Palestina și Siria.

Olarii să bucurau de bun profit la Israilteni pentru-că vasele cele necurate trebuiau schimbate cu altele noi.

Fabricarea sticlei de jidovi era necunoscută și obiectele de sticlă aflate prin săpături au ajuns la ei prin mijlocirea negoțului din Egipt și Fenicia.

Zidăritul, era bine cunoscut și zidarii nu numai zideau pereți sau ziduri dar' și văruiau casele pe când petrarii erau aplicați la zidirea caselor mai mari și la cioplirea petrelor quadrate și la lustruirea marmorei.

Țesăturile de in lână și bumbac să făceau cu ajutorul fusului și acesta precum și țesutul diferitelor materii de haine era chemarea femeilor. Pânza și stofele nu erau țesute în valuri ci țeseau numai cât era de lipsă pentru un anumit vestmânt, pentru aceea însă pânzăria era o industrie foarte lățită și erau cunoscute toate uneltele de lipsă

și vătalele. Pânzarii știau face și astfel de vestminte, cari nu trebuiau cusute.

Tăbăcăritul, (timăritul) era cunoscut ca lucru vechi înaintea jidovilor și tăbăcării (timarii) din pricina mirosului greu trebuiau să stea înafară de oraș cu atelierele lor. Despre curelari și croitori biblia nu aminteste, dar' talmudul face amintire și despre aceste ocupațiuni.

Coacerea pâinei era de datorința femeilor; dar' în orașele mari se aflau și anumiți pitari, despre cari să face amintire și în biblie, ba în Erusalim era o stradă numită a pitarilor.

Barberia și-a luat începutul în secolul al 4-lea înainte de Christos, pe când tăeatul părului s'a generalizat.

Numărul meșteșugurilor la Israelteni era foarte mare cu densebire în orașe, unde în anumite părți și uliți aveau numirile lor și formau societăți în tehuri.

Sinodul archidiececan din Sibiu.

Ședința primă.

După serviciul divin oficiat în biserica parochială din suburbiul Josefin prin Esc. Sa metropolitul, asistat de Preacuvioșia Sa dl protosincol Dr. Eusebiu Roșca, directorul seminarului archidiececan, de protopresbiterii Ioan Papiu (Sibiu), Dumitru Moldovan (Sighișoara), Vasile Damian (Zarand), Vasilie Voina (Brașov), de ieromonahul Dr. Miron Cristea, asesor consistorial și de diaconul D. Câmpian — cântând cântările liturgice corul mixt al profesorului de muzică T. Popovici, — în 17 Aprilie la orele 11^{3/4} a urmat deschiderea sinodului, în sala mare a seminarului nostru archidiececan.

Intruniți în sala seminarială, deputații au trimis o delegațiune compusă din dd. Gr. Pletos, P. Pipoș, Dr. L. Leményi, să invite pe Esc. Sa la deschiderea sinodului. Insoțit de membrii delegației și de alți deputați, Esc. Sa intră apoi în sală întimpinat cu repețite »Să trăiască« și ocupând locul presidial rostește frumosul discurs prin care declară deschisă sesiunea actuală a sinodului.

După încetarea aclamațiunilor urmate frumosului discurs, Excelența Sa numește membri interimali ai biroului pe dd. M. Voilean și Dr. Miron Cristea din cler, Dr. N. Comșa, Dr. Valer Moldovan, Dr. G. Proca și L. Tritean printre mireni.

Își prezintă credenționalele deputații noi, aleși în locurile ajunse în vacanță în restimpul dela sinodul anului trecut: protopresbiterul D. Moldovan (ales în cercul Sighișoara), Dr. Dumitru Stefan (ales în cercul Târnava) și Dr. Nicolae Vecerdea (ales în cercul Brașov).

Urmează cetirea apelului, constatându-se că sunt prezenți 44 deputați (din 60), deci în număr apt de a lua concluse.

Pentru consultare asupra alegerii membrilor în birou și în diferitele comisii, Excelența Sa suspende ședința pe 10 minute, ear' după redeschidere deputatul N. Ivan propune:

a) în birou pe: Mateiu Voilean și Dr. M. Cristea din cler, Dr. N. Comșa, Dr. G. Proca, Dr. I. Radu și L. Tritean dintre mireni;

b) în comisiunea organizatoare: I. Papiu, Dr. E. Roșca și V. Voina din cler, M. Cirlea, P. Cosma, Dr. I. Mihai, P. Pipoș, I. de Preda și I. cav. Pușcariu dintre mireni.

c) în comisiunea bisericească: V. Damian, V. Domșa și T. Gheaja din cler, Dr. G. Buzura, Dr. E. Meșianu, Dr. I. Popescu, Iosif Popescu, Iosif Pușcariu și Dr. D. Stefan dintre mireni.

d) în comisiunea școlară: G. Pletos, S. Median și Dr. I. Stroiă din cler, V. Almășan, Dr. V. Bologa, V. Onișiu, Dr. I. Radu, D. P. Șpan și V. Tordășian dintre mireni.

e) în comisiunea financiară: N. Ivan, D. Moldovan și M. Voilean din cler, D. Comșa, P. Drăghici, N. Garoiu, Dr. V. Preda, Dr. N. Vecerdea și A. Vlaicu dintre mireni.

f) în comisiunea petiționară: I. Morariu și I. Comanescu din cler, A. Bârsan, S. Dragomir, Dr. D. Roman și Dr. N. Marghita dintre mireni.

g) în comisiunea verificatoare: R. Furduiu, I. Murășan și G. Hango din cler, M. Cirlea, Dr. L. Leményi, Dr. I. Meșianu, Dr. T. Popescu, Dr. I. Șenchea și Dr. A. Vlad dintre mireni.

Sinodul primește și declară aleși pe cei propuși.

Dintre membrii aleși în birou Esc. Sa numește no ariu general pe protopresbiterul asesor cons. Mateiu Voilean.

Urmează prezentarea diferitelor rapoarte, în firul căreia Esc. prezintă sinodului:

a) raportul general al plenului consistorial;

b) raport în cauza revizuirii regulamentului seminarial;

c) raport în cauza revizuirii regulamentului de procedură la alegerea de deputați sinodali;

d) raport în cauza pensionării profesorului seminarial I. Ghibu;

e) normativul pentru cauzele la a căror discutare și decideră nu poate participa un membru al corporațiunii bisericești (votat în congresul din anul trecut);

f) raport în cauza înființării unei episcopii în Cluj;

g) raport în cauza explicării §-ului 32 din statutele fondului de pensiuni preoțești;

h) raport în cauza recunoașterii la fondul de pensiuni a anilor serviți în alte diecese; toate acestea se transpun comisiunii organizatoare.

i) Raportul general al senatului bisericesc;

j) raport în cauza modificării planului de învățământ în seminariul archidiececan; ambele se transpun comisiunii bisericești.

l) Raportul general al senatului școlar;

m) raportul direcțiunii școlii comerciale din Brașov în cauza examenelor de maturitate;

n) raport în cauza editării unei foi pedagogice;

— toate trei se transpun comisiunii școlare.

o) Raportul general al secretarului episcopesc;

p) budgetul fondurilor și fundațiunilor archidiececane pe anul 1904.

r) raport în cauza distribuirii stipendiilor din fundațiunea Andronic;

s) rațiociniile fondurilor și fundațiunilor archidiececane;

t) raportul comisiunii administrative a fundațiunii Șaguna;

u) rațiociniile librăriei și tipografiei archidiececane;

v) raport în cauza zidirii catedralei, — toate acestea se transpun comisiunii financiare.

In fine: actele privitoare la alegerea deputaților noi. Se transpun comisiunii verificatoare, împreună cu credenționalele.

Exhaustate agendele, Esc. Sa ridică ședința la 12^{1/2}, anunțând proxima pe Marți la 10 ore a. m. (»T. R.«)

Sinodul Eparchiei Aradului.

La Duminica Tomii, Sinodul Eparchiei Aradului a fost deschis cu obișnuita solemnitate. Deschiderea festivă a fost precedată de serviciu divin în catedrala episcopescă și de chemarea Sfântului Duh. A oficiat însuși P. S. Sa Episcopul I. I. Pap, asistat de Vicarul Orădiei-Mari V. Mangra și alți membri ai clerului.

Biserica a fost plină de credincioși, ca la Paști. Corul a cântat compoziții de ale dlui profesor Trif Lugojan, care s'a dovedit cu acest prilej nu numai bun conducător de cor, dar' și compozitor de seamă.

Membrii sinodului s'au adunat în sala cea mare a Seminarului, unde puțin după oarele 12 P. S. Sa Episcopul a deschis ședința printr'un discurs primit cu aprobări.

S'a citit apoi lista membrilor și s'a constatat că sunt de față 44 deputați, deci Sinodul se declară capabil de a aduce hotărâri valide.

Sunt absenți: V. Babeș, Dr. G. Cosma Paul Fășie, Iosif Gallu, Dr. Halic, V. Hamsea Andreiu Horvát, Ioan Pap, Dr. G. Popovici Dr. N. Popovici, G. Sêrb, Dr. I. Trailescu și M. Veliciu.

Se prezintă credenționalele nouilor aleși în cercurile Halmagiu. Giula, Vășcău și Oradia. Actele sosite la biurose se împart diferitelor comisii.

Se acordă mai multe concedii.

C. Gurban propune ear' Sinodul primește ca discursul rostit de P. S. Sa Episcopul să fie cuprins în procesul verbal al ședinței.

P. S. Sa ridică ședința la ora 1.

(»T.«)

„Chindia“ și „hora“ la New-York.

»The morning telegraph« din New-York conține o dare de seamă a unui bal, pe care o societate de Români de loc din Ardeal — l'au dat într-o sală din »East Third street«.

Raportorul american, care face o dare destul de amănunțită a rămas entusiasm de horele și chindiile fraților noștri.

»Lochindar (al cărui nume adevărat e Negrescu) e un tânăr român plin de foc. Pe capu-i frumos poartă căciula de astraban. Picioarele sale lungi sunt în țări de pânză albă. Un șir de clopoței cercuesc genunchiul lui drept. E superb în cămașa și ilicul brodat«.

Dar' și pentru »lelițele noastre al căror păr frumos și negru cade în două cozi pe umerii delicați«, gazetarul american are cuvinte de dreaptă laudă. Ear' grația cu care »Mărioara și Luxandra« au învățat hora l'au fermecat.

Mai adaugă dînsul: »Dacă publicul din cartierele bogate, blazat și ostenit, în vînătoarea după ceva nou, ar fi fost la balul »clubului național românesc« Sâmbătă seara și eri dimineață, dacă ar fi auzit cântând banda lui Merescu și ar fi văzut pe Dabija, Negoescu, Grim, Dobeș și Ionescu saltând cu Ileana, Marițica, Luxandra și Mărioara, ar fi aruncat osteneala ca o mantie și odată cel puțin în viață ar fi respirat sănătos«.

»Bogatul ostenit de plăceri ar fi avut ceea-ce el dorește mai mult din toate lucrurile — o senzație nouă. Faima, averea și isbânda îl așteaptă pe întreprinzătorul care ar merge în cartierul românesc, ar învăța câte-va din jocurile lor și l'ar importa în acel cartier arid unde stupidul vals în doi pași reprezintă forma cea mai înaltă a plăcerii săltătoare«.

»Câți-va artiști au descoperit reședința acestor interesanți străini și luară și dînsii parte. Privitorii veniseră să privească și să petreacă.

Ei s'au amestecat în jocul oacheșilor fii ai României și al fetelor cu sprințele negre, au jucat și cântat cu dînsii. Faptul e că nu era cu putință să te împotrivesți muzicii românești, așa cum o cânta banda lui Merescu.

Și negreșit că frații noștri i-au primit cu plăcere.

»Românii nu sunt mândri. Ei sunt pasionați americani, deși duc »dorul« după țara lor. Ei primesc pe străini, îi învață cântecile și jocurile lor românești și le dau să guste niște băuturi cu nume și mai curioase«.

All richt! America e țara minunilor și a modelor celor mai străni. Și cine știe dacă într-o zi archi-milionarii din Fifth Avenue din New-York, nu vor găsi că hora și chindia noastră sunt mai grațioase, decât cake-walk-ul pe care-l joacă cu atâta furie de cât-va timp.

Darea de seamă mai e însoțită de un desen în care figurează o grupă ce joacă chindia de o exactitate care ne-a uimit. Dar iscălitura Pal ne-a luminat. Cunoscutul desenator român după succesele din Paris și Londra s'a stabilit la New-York.

Serate de-ale meseriașilor români.

Ședința literară a 3-a, ținută la 31 Martie n., în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, cu tot vîntul năprasnic, ce a domnit în acea zi, a întrunit 85 persoane. Cum ne găsim în timpul, când institutele de credit și economii își țin adunările generale, în cari dare de seamă își fac despre lucrările săvîrșite și despre spriginul ce-l dau celorlalte așezăminte culturale, președintele Reuniunii Victor Tordășianu, basat pe 2 notițe ziaristice, insistă asupra jertfelor bănești, ce banca săsească »Sparcassa« din Sibiu le aduce pe altarul culturii poporului săsesc. Arată cum această bancă, alcătuită din cuote de câte 5—10 fl., în restimp de ceva peste 50 ani de existență, a avut peste 3 milioane câștig curat, din cari numai puțin de un milion și jumătate coroane i-a dat spre scopuri culturale și de binefacere. Ea astăzi are avere proprie de peste 55 milioane cor. Sub înțeleapta conducere a actualului ei director Dr. C. Wolf, om cu vederi largi și cu multă dragoste pentru toate afacerile de interes general săsesc, aceasta bancă continuă a aduce noue și noue jertfe și pentru promovarea clasei de mijloc, dovadă faptul, că hotărîre a luat să dea împrumuturi dela 600—1000 cor. fără interese, replătibile în 10 ani, acelor meseriași harnici și cruțători, cari voesc să devină de sine stătători (măestri) în Sibiu și cari și până acum dovadă au dat despre dorul lor de cruțare, depunându-și de cel puțin un an economiile la numita bancă. Asemenea împrumuturi a hotărît să dea și industriașilor lipsiți de mijloace, pentru procurarea mașinilor și motoarelor, de cari au trebuință în atelierile lor. Prin votarea acestor împrumuturi, dar' mai ales prin crearea alor 10 stipedii de câte 100 cor. pentru elevii meseriași harnici, cari cercează școala orășenească a elevilor-meseriași, »Sparcassa« dovadă a dat de înțelepciunea cu care lucrează la chiar baza clasei de mijloc. Când mintea meseriașului luminată va fi, în stare va fi să-și poarte în mod rațional meseria și în stare va fi să-și agonisească și averea neapărată pentru susținerea independenței și concurenței. Conducătorii »Sparcassei« și înțeleptul ei director Wolff, pildă vie ar trebui să fie și pentru conducătorii așezămintelor noastre de acest fel. Mai multă bunăvoință și puțină desbrăcare de interese egoistice, personale și materialistice și cauza economului și a industriașului nostru, cari sunt susținătorii institutelor noastre de bani, — va putea să ajungă la înflorirea, spre care nisuesc concetățenii noștri Sași. Tractamentul, de care împărțesc o samă din ai noștri și anume din cei sus puși pe meseriașul și economul nostru și cauzele acestora, nu este de natură de a promova afacerile noastre de interes general.

Nivoul ședinței a fost ridicat prin cuvîntarea tînărului măestru croitor Ioan Petrașcu, care, în asociere cu măestrul Ioan Părău, și-au deschis de curînd un atelier de

croitorie în Sibiu. Dl Petrașcu, asemenea tovarășului seu Părău, a absolvat cursul special de croitorie din Viena, unde s'a calificat în croit, în împărțirea stofelor și peste tot și-a câștigat frumoase cunoștințe, pe care le pune în practică, bucurându-se de numeroși mușterii de tot soiul. În lucrătoreea acestor măestri asociați se confecționează vestminte de salon pentru civili și militari și pentru preoți. Expunerile pline de învățături ale dlui Petrașcu au fost cu viu interes urmărite. De nu mai puțin interes a fost și vorbirea măestrului lăcatus Eremie Purece, cu lucrătoreea proprie, deschisă cu doi ani înainte. D-sa astăzi lucrează cu 7 elevi și cu 4—5 calfe. În cursul anilor petruți în Viena, a fost șef de echipă la prima fabrică a curții (Gilar) și a avut sub mîna sa 15—30 lucrători. Intre lucrările sale de căpetenie se numără și o poartă de fer (3 metri lată și circa 4 m. înaltă) pentru curți sau grădini. Poarta e lucrată în stil elegant, solidă și foarte frumoasă (ornamentația, frunzăria lucrată din foc). Prețul ei e 1600 cor. Poarta a fost admirată și de numeroși oaspeți ai expoziției, ținute a. tr. în Sibiu. (Va urma.)

DIVERSE

Un corp de armată de 29 chiometri lunjime. Zilele trecute corpul de armată din Viena a făcut exercițiu de marș în completă ajustare de război. Au plecat 29 batalioane de infanterie, 6 escadroane de cavalerie și 12 baterii de tunuri. Praterstern, de unde frontul convoiului a plecat la ora 7 dimineața, ear' sfîrșitului abia la 12 și 20 minute i-a venit rîndul să se pună în mișcare. Convoiul a avut lungime de 29,3 kilometri; maximalul marșului făcut a fost 40 kilometri, minimalul 25. Sfîrșitul convoiului a sosit a casă cam pe la 6 oare seara.

Calătorie prin aer. Conte Andor Széchenyi și locotenentul Manoil Onoika au călătorit pe la începutul lui Aprilie cu balonul »Excelsior« dela Paris la Viena. Iuțea balonului a fost uneori chiar 35 kilometri pe oră, ear' înălțimea dela pămînt uneori 4000 metri, alteori numai 100 metri. Pe drum s'a întîmplat, că funia balonului a luat cu sine 2 urloaie, ear' mai târziu funia s'a prins de un pom și balonul a rămas legat. Au trebuit să taie funia, ca să poată merge mai departe. Cei 2 aeronauți n'au sosit chiar până la Viena, ci numai până în Boemia. De acolo au mers cu trenul la Viena, ear' de aci îndărăt la Paris.

Oraș de femei. Există în America un oraș de 1500 locuitori, în care femeia este totul și bărbatul nimic. Orașul acela fericit se chiamă Decatur și este situat în Michigan. Primarul este femeie; consilierii municipalii sunt femei și toți slujbașii orașului sunt femei. Tot o femeie are și direcția poștelor. Acelaș fenomen în viața privată: Preotul este o femeie, paracliser tot o femeie, birtași, cărcimari, cizmari, tîmplari, șelari, căruțași toți sunt femei. Ear' bărbații cresc copii și îngrijesc de ale casei!!

DIN LUME

Ungaria. Parlamentul din Ungaria s'a întrunit deja. La ordinea zilei a fost pus bugetul pe 1904. Premierul Tisza a ținut o cuvântare în care a accentuat necesitatea, ca țara să aibă odată referinți bugetare normale.

Austria. Parlamentul austriac a fost convocat pe 19 l. c. La ordinea zilei a fost în prima ședință bugetul pe 1904. Obiectul principal al sesiunii acesteia va fi însă alegerea, în delegațiuni. Polonii au intrat în tratări cu Cehii și au primit dela aceștia, după cum se spune, promisiunea, că nu vor împedea alegerea, privind-o ca o afacere ce impoartă monarhia întreagă. Deoarece delegațiunile au să se întruească în Maiu, se prevede că sesiunea actuală a parlamentului va fi foarte scurtă.

Rusia. De pe câmpul de războiu din ostul Asiei au sosit știri foarte triste pentru Rusia. După-ce au avut mai multe ciocniri mici pe uscat în cari Rușii au fost nevoiți să se retragă, a urmat o luptă mai estinsă pe mare. Excadra rusească a părăsit portul Arthur și a început a urmări excadra japoneză. Când numărul vaselor japoneze s'a urcat până la 30, atunci excadra rusească sub comanda admiralului Makarow, a început a se retrage. Atunci vaporul „Petropavlovsc” pe care se afla comandantul Makarow și marele principe Ciril, a dat pe o mină submarină ce a explodat. Immediat cuirasatul s'a și confundat. Admiralul Makarow, care era speranța în războiul actual, s'a înecat cu aproape toți oficerii și soldații. Principele Ciril, grav rănit, și 6 oficieri, au fost salvați. Știrea aceasta a produs în Petersburg o iritare teribilă. Japonezii vor avea acu timp îndelungat liniște pe mare și vor putea debarca trupe fără ca să fie conturbați.

Germania. Impăratul Wilhelm a ajuns în călătoria sa până la Syracus. Parlamentul german a fost deschis. La ordinea zilei e bugetul cancelarului imperial. Oratorii diferitelor partide au discutat cu astă ocaziune o mulțime de întrebări relative la politica internă și externă. — În dieta din Prusia a fost pus la ordinea zilei earăși proiectul relativ la canale pentru care se reclamă cheltuieli de peste 700 milioane mărci.

Anglia. Parlamentul a fost deschis. Premierul Balfour a vorbit de expediția engleză în Tibet, și a zis că Anglia nu voește nicicum să anecheze astă provință, dară voește să-și asigure acolo supremația, căci de altminteria Indiile sunt periclitare. Textul convenției anglo-franceze a fost publicat.

Francia. Presidentul Loubet nu-l va vizita pe papa Pius X. cu ocaziunea petrecerii sale în Roma. — Consiliile generale ale departamentelor au fost deschise. În unele s'au luat concluzii prin cari atitudinea guvernului în convenția cu Anglia a fost pe deplin aprobată. Altele au desaprobat politica bisericească a guvernului, în special înlăturarea emblemelor religioase din salele tribunalelor. — Combes a ținut cu ocaziunea unui

banchet cu 1600 tăcămuri o cuvântare politică, în care și-a apărut din nou programul. Presa aprobă convenția cu Anglia.

Spania. Fosta regină Isabella, care a fost detronată la 1869 și a petrecut de atunci în Paris, bunica actualului rege, a răposat în Paris, în etatea de 74 ani. Corpul a fost transportat la Madrid. În Barcelona a avut loc un atentat asupra premierului Maura. Vulnerarea e ușoară. Regele își va conținea călătoria.

Italia. Presa italiană se ocupă necontenit de conferența ministrului de externe Tittoni cu contele Goluchowski. Asupra rezultatului se păstrează cea mai strictă tăcere. Tittoni a declarat că va comunica camerelor, îndată ce se vor întruni, rezultatul vizitei. Atâta se asigură că toate punctele de diferență între ambele monarhii au fost înlăturate. Italia va sprijini în Balcani reformele proiectate de Rusia și Anglia.

Serbia. După ce afacerea oficerilor a fost rezolvată, ambasadorii puterilor se întorc earăși la Belgrad. În timp scurt vor fi pensionați și oficerii, cari au criticat fapta din 11 Iunie, declarată de Scupcină de-o faptă națională.

Turcia. Comisiunea pentru introducerea reformelor lucră mereu, dară întâmpină pe partea Turcilor mari greutăți. Convenția între Turcia și Bulgaria a fost subsrisă și publicată. Bulgaria regretă că reformele proiectate se referă numai la Macedonia, nu și la vilajetul Adrianopol, speră însă că Turcia în interesul propriu va introduce și aici reforme. Patriarhul ecumenic e foarte agresiv față de Românii din Macedonia, și cere dela guvern ajutor în astă privință. Guvernul a refuzat până acu.

NOUȚĂȚI

Dăruiri pentru catedrală. La colecta pentru zidirea catedralei arhidiecezane institutul de credit și economii „Doina” din Câmpeni a dăruit 300 cor., ear' avocatul Dr. Vasile Preda (din Câmpeni) 200 cor.

Fundațiune regală. Maiestatea Sa a făcut fundațiune de 10.000 cor. în favorul sanatoriilor, ce se vor înființa pe șesul cel mare al Ungariei, unde mor foarte mulți de oftică. Tot-odată a dispus, ca 10 procente din venitul loteriei de stat, a cărei tragere va avea loc în Iunie, să se alătore la fondul pentru înființarea sanatoriilor.

La temniță. Joi în 14 Aprilie n. a plecat dl adv. din Cluj Dr. Cassiu Maniu la Vaș, ca să-și împlinească pedeapsa de un an temniță de stat, dictată de curtea cu jurați din Cluj pentru o serie de articoli apăruti în „Tribuna” din Sibiu.

Costumul românesc apreciat. A. S. Regală Principesa Maria a primit din partea comitetului Expoziției de costume din Petersburg o diplomă de mulțumire pentru

participarea sa la această expoziție, precum și un album conținând 50 de vederi diferite din interiorul expoziției și după modelele costumelor expuse. D-na Cornescu, o altă participantă la această expoziție, a primit medalia de aur.

Numire. Maiestatea Sa a numit pe judele de tablă Alexandru Onaciu jude de Curie. Joi noul jude de Curie a depus jurământul oficial.

Academia Română a înființat un premiu de 700 lei pentru o scriere militară. Ministrul de războiu a instituit în acest scop o comisiune, care să se pronunțe asupra subiectului despre care va trata această scriere. Comisiunea, compusă din generalul adjutant Coandă, secretarul general al ministerului de războiu generalul M. Boteanu, guvernatorul cetății București; generalul R. Boteanu, comand. brigădei 2 călărași; colonelul N. Constantinescu șeful statului-maior al corpului II. de armată; colonelul I. G. Istrate, comand. reg. 1 geniu; colonelul A. Averescu, dela marele stat-maior și locot.-colonel D. Aantonescu, adjutantul principelui Ferdinand, a stabilit ca această lucrare să trateze despre: „Pregătirea trupelor pentru războiu din punctul de vedere al instrucției și al conducerii cu exemple istorice și practice”.

Miel cu 8 picioare. O oaie a economului Braun Márton din Mezőberény a fătat un miel cu două trupuri, un cap, trei urechi, opt picioare și două cozi. După fătare mielețul a murit.

Tribunal în Aiud. Joi s'a ținut în Aiud un meeting, în care s'a votat moțiunea de a se trimite la guvern o deputațiune de 50 membrii, ca să ceară readucerea tribunalului din A.-Iulia la Aiud, unde fusese și mai înainte (1874).

Bande de falsificatori prinse. În timpul din urmă circulau prin Bănat multe bancnote false de 20 cor., precum și monede false de 5 cor. și 1 cor. Sergentul de gendarmi Francisc Brătean din Făget a reușit să prindă pe falsificatori. Aceștia sunt toți din Făget și anume: Teodor Milașteanu, Vasile Radulescu, Iosif Cristea, Vargin Ișvanescu, Avram Lazar, Toma Valer, George Radu, Iosif Suici, Romulus Maranescu, Nicolae Stoianescu și Nicolae Konya. Toți au fost deținuți. S'au aflat la ei mai multe sute bancnote și monede de 20, 5 și 1 cor. așa de bine falsificate că abia le poți deosebi de cele veritabile. S'au aflat și uneltele de falsificat. Până acum banda a pus în circulație 5000 bancnote false de 20 cor. și tot atâtea monede false de 5 cor. și 1 cor. Falsificatorii au fost excortați în temnița tribunalului reg. din Lugoj. — Căpitanul orașului Vêrșet a pus mâna pe o altă bandă de falsificatori de bancnote. Toate mașinele și 500 monede false de câte 5 cor. au fost secestrate. Căpetenia falsificatorilor e Jiva Bălan, țeran foarte bogat din Cubin.

Complot contra președintelui Franciel. Din Marsilia se anunță: Un lucrător coafor italian a fost arestat, pentru-că s'a lăudat într-o întrunire ținută într'un local public de petrecere, că intenționează de a ucide pe dl Loubet cu ocaziunea călătoriei în Italia. Patronul localului și un alt lucrător italian au fost de asemenea arestați.

Un soldat care se aruncă dela etagiul al treilea. Vineri consiliul de disciplină al regimentului român I. de geniu a judecat pentru desertare procesul soldatului Stere Ionescu și l'a condamnat la 4 luni închisoare. Eșind din sala consiliului, Stere de disperare, că a fost osândit, s'a aruncat din etagiul al 3-lea al clădirii, cu gândul a se sinucide. El a avut însă noroc, (?) că a căzut peste o doamnă bătrână, care de spaimă a leșinat, ear' soldatul s'a ales cu câte-va răni, nu tocmai grave.

Cruzime nemaî pomenită. Căsapul (măcelerul) Bodrogi din Arad și-a răsbunat cu cea mai mare cruzime asupra copistului Crișan, care i-a sedus soția. Căsapul s'a prefăcut că merge de acasă. Peste puțin timp s'a reintors și a aflat pe Crișan în casa sa. Puse mâna pe bietul om, îi legă mâinile și picioarele, îl spânzură în măcelărie cu capul în jos, apoi începu să-i tragă pelea până la genunchi. Soția lui fugi pe fereastră, aduse câțiva oameni, dar' era prea târziu. Nefericitul Crișan murise în cele mai grozave chinuri.

Cutremur împreunat cu mari catastrofe. Cutremurul din 4 Aprilie n., care s'a simțit și pe la noi, a fost foarte puternic în prninsula Balcanică și a cauzat catastrofe mari. Conform datelor oficiale în districtul Kossovo din Macedonia în 30 sate s'au dărâmat aproape toate casele. Până acum se știe, că 37 oameni au fost uciși și 28 răniți. Numărul jertfelor e de sigur cu mult mai mare.

Glumă de April. La prima Aprilie e obiceiul general, ca oamenii să se păcălească unul pe altul. Tare prost a fost păcălit un neguțător din Bichiș-Ciaba. Cine-va i-a trimis o telegremă, că losul lui a câștigat 400.000 cor. Negustorul a plecat imediat la Budapesta să ia banii în primire. Mare-i fu surprinderea, când a aflat, că nici vorbă de câștig. Până a fost el dus, soția sa de bucurie a împărțit la sêraci toți banii, câți îi avea, ear' când a aflat adevărul, a rămas înmărmurită de necaz. Negustorul s'a bolnăvit de supărare.

Ce face recomandățiunea princiară. O d-șoară se presintă în audiență la ministrul de culte Berzeviczy Albert. — Sunt H. Ilona, doctor în filozofie, a cărei disertațiune a lăudat-o și academia maghiară. Rog să fiu denumită... Ministrul aminti despre vr'o 1000 concurenți, vâitându-se, că pentru școală nouă nu capătă dela țeară spese. Catedră nouă deci nu poate înființa. — Excelență! Zece tomuri de opuri didactice au apărut de mine. Am scris disertațiune despre Kant, Hegel. Mi pare rău d-șoară, dar' pe lângă

toată bunăvoința mea... Atunci d-șoara doctor întinsă ministrului o hârtie, că păreau un fel de atestat. În acel atestat sta scris negru pe alb. Adevăresc, că fiul meu a învățat a scrie și vorbi ungurește dela d-șoara Dr. H. Ilona. Sárospatak, Ianuarie 1904.

Prințul Windischgrätz.

Și d-șoara mâne-zi deja a primit actul de denumire.

Efect miraculos se va obține prin crucea vindecătoare electro-magn. R. B. nr. 86,967, și neintrecute rezultatele ce le poate arăta inventatorul acelei cruci d-l Albert Müller, Budapesta Vadaszutca Nr. 42/G. În fie-care zi sosesc scrisori de mulțumire și de recunoștință dela bolnavii vindecați. D. a. d-l Steinhart Jacob din Kula scrie așa *Cinstite d-le Müller!*

Am onoare a-ți aduce la cunoștință, că de când am întrebuițat crucea magnetică R. B. nr. 86967, pe care mi-am procurat-o înainte de aceasta cu 4 săptămâni, am scăpat de durerile reumatice, ce mă chinuiau de 15 ani, din care cauză nu pot de ajuns a-o recomanda deaproapelui nostru. Primește și din parte-mi cele mai sincere mulțumiri, Dumnezeu să vă dea ani îndelungați și norocoși pentru sîrguința și activitatea d-tale. Invenția d-tale merită nu 6, ci mi de coroane.

Cu toată stima
Steinhart Jacob.

Răsboiul ruso-japonez.

Cum s'a nimicit „Petropavlovsk“? Din telegramele ce sosesc pare evident că marele cuirasat rusesc „Petropavlovsk“ a fost nimicit de torpiloare aruncate asupra-i de Japonezi.

Tot așa este cert, că *această catastrofă este numai un episod din înfrângerea mare ce a suferit în acea zi pe mare flota rusă.*

Insuși prințul *Uchtomsky*, care a luat interimal comanda flotei rusești a raportat adecă la 14 Aprilie n. Țarului următoarele:

»Eri la 10 ore a. m. când lupta în contra flotei dușmane, cuirasatul cu drapelul admiralului »Petropavlovsk« a fost asvîrlit în aer. Admiralul Makarov, cu întreg statul seu major s'a înecat. Au perit și actele și planurile privitoare la campania navală.

»Incrucișătorul »Petrosni« care a fost trimis în cercetare eri noapte, în ceața mare a pierdut legătura cu flota noastră, a ajuns astfel *inconjurat* de cea japoneză și **nimicit**. *N'au scăpat decât 5 marinari de pe dînsul*. Un torpilor japonez **a lovit în coaste cuirasatul „Pobroda“**

Știri primite de agenția engleză și americană asigură că **incrucișătorul „Bajan“ de-asemeni a fost grav avariat** (stricat) de torpiloarele și bombe japoneze.

Ceea-ce adevărește că luptă mare s'a dat în acea zi între cele două flote.

Perderile Rușilor. Dela 8 Februarie, când a început răsboiul, Rușii au pierdut o flotă întreagă, așa zicînd.

În acea noapte fatală pentru ei, aveau la Port-Arthur următoarele cuirasate: Poltava, Pobreda, Petropavlovsk, Peresvjat, Retvizan, Sebastopol, Oslatja și Tzezarevici.

Din aceste mai sunt în stare de luptă Poltava, Sebastopol și Oslatja.

Au pierdut apoi încrucișătoarele Bojarin și Pallada, după-cum au mai pierdut la 13 Aprilie afară de cuirasatul Petropavlovsk — **care singur a costat 27,500.000 franci** — încă 4 vase de răsboi.

Veresciagin a perit și el.

Rușii au pierdut, de-odată cu cel mai mare admiral al lor și pe cel mai mare pictor. Eată ce vestește adecă o telegramă din Petersburg, cu data de 15 Aprilie:

Amănunte sosite azi dela Port-Arthur confirmă știrea că **Veresciagin**, marele pictor de răsboai, **a perit și el de-odată cu Makarov**. El plecase la Port-Arthur în același timp cu admiralul amic al seu și de-atunci tot pe cuirasatul »Petropavlovsk« a stat, făcînd studii pe mare și privind luptele navale despre cari făcuse și multe schițe. Întreaga Rusie jelește pierderea acestui eminent artist întocmai cum e jelit și Makarov.

În 17 Aprilie n. s'a ținut parastas pentru moartea lui Makarov. A luat parte Țarul și maică-sa, precum și toți marii duci și demnitarii Curții. Țarevna n'a participat, fiind bolnavă de mâhnirea mare ce a ajuns-o. A fost de față și d-na Makarov cu copiii. În decursul serviciului divin ea a plâns grozav și chiar a leșinat. Țarul a grăbit s'o mîngăie și la sfîrșit a condus-o până la trăsură. — Pe toate palatele fălfae steag negru.

Corpul lui Makarov n'a putut fi aflat. Doi încrucișători erau aproape să fie surprinși de flota japoneză, *din naintea căreia cele două bastimente ruse s'a refugiat grabuic în port*. Se crede că Japonezii în 18 au bombardat din nou portul.

Locșitorul Alexiev a adreast în 18 Aprilie Țarului următoarea telegramă:

Cu cel mai profund respect anunți Măestății Voastre, că în 18 Aprilie la 9 și jumătate flota japoneză constatătoare din 14 vase de răsboi și împărțită în două divizii a bombardat din Liao-tșang alternative forturile și orașul portului Arthur, trăgînd peste tot 185 focuri. Flota noastră spriginită de Pobieda și de bateriile din forturi a ripostat. Pe bord 5 soldați au fost vulnerați. Dintre soldații marinei n'a fost nici unul rănit, nici vase n'au fost avariate.

Lui Times i-se comunică din Tokio următoarele: Armata japoneză este stăpână pe țărmul stâng al fluviului Yalu, și de-oarece și calea ce duce la mare încă se află în puterea Japonezilor, ei sunt stăpâni și pe gura riului; astfel ei se află în poziția favorabilă de a putea încungiura aripa dreaptă a armatei ruse, când doresc.

Conform știrilor sosite aici, China mobilizează, prin ceea-ce s'a dovedit destul de evident, că guvernului chinez nu-i pasă de neutralitate. Cei mai excelenți generali chinezi au părăsit Pekingul, plecând la locul destinat. Comandantul suprem al oștilor chineze de Nord, generalul Ma a plecat din Peking în trăsură, grăbind spre zidul cel mare chinez.

Guvernul trimite mereu trupe în Mandjuria, cari au și sosit la Kalgan. Această mobilizare fățișă a Chinei a provocat mare agitațiune în Petersburg.

Rușii au proclamat pretutindeni în insula Liao-tong starea de asediu.

Guvernul rus a adus la cunoștința guvernului englez și al Statelor-Unite, că pe toți acei raportori, cari umblă cu vapoare și se folosesc de telegrafia fără sîrmă îi va considera ca spioni, și îi va împușca, ear' vapoarele lor vor fi scuizundate Ziarul »Times« protestează contra acestei proceduri, ear' guvernul american a făcut demersuri pe lângă ambasadorul rus pentru revocarea acestei note.

Cursul pieții din Budapesta

— în 21 Aprilie n. 1904 —

Per 50 kgr.		Piment . . 105'00—107'—
Grâu . . . 8'04— 8'11	Cassia . . 90'00— 98'—	Cuișoare . 96'00—100'—
Săcară . . 6'30— 6'42	Orz 5'80— 5'95	Ghimber . 113'00— —
Mei 5'45— 5'90	Paprică . . 70'00—180'—	Ulei de in 63'00— 64'—
Ovės 5'28— 5'32	„ de rap. 63'00— 65'—	„ de lem. 116'00—119'—
Cucuruz . . 5'10— 5'15	In brut . . 00'00— —	Cânep. br. 64'00— 70'—
Răpitiță . . 10'35— 10'80	Trifoi . . . 52'00— 60'—	Lână nsp. 120'00—124'—
Lucernă . . 55'00— 60'—	Mohor . . . 9'50— 10'50	Migdale . 186'00— —
Măzêriche . 7'00— 7'50	Fasole . . . 8'50— 9'25	Smochine 25'00— 25'50
Mazêre . . . 6'00— 7'—	Mazâr. coj. 15'00— 21'—	Alune . . . 111'00—112'—
Lințe 13'— 22'—	Păsăt . . . 5'75— 6'—	Stafide V. 85'00—100'—
Mac 26'00— 28'—	Sēm. de in 00'00— 00'—	Per. 1 kgr.
S. de cânep. 8'50— 9'—	Prune . . . 24'25— —	Unt proasp. 1'50— 2'16
Lictar . . . 25'25— 25'50	Untură . . 64'50— 65'—	Caș Emental 2'10— 2'20
Slănină . . 56'— 56'50	Zahar brut 19'45— 20'30	„ Groer . 1'20— 1'40
Cafea lava 70'00—115'—	Caf. Santos 43'00— 45'—	„ Trapist . 1'20— 1'50
Caf. Portor. 80'00—125'—	Per 100 kgr.	„ Liptau . 0'88— 1'30
Miere . . . 100'00—120'—	Ceară . . . 130'00—140'—	Brânz. de oae 1'10— 1'40
Nuci 30'00— 60'—	Cartofi roza 5'40— 6'—	Bumbac bal. 00'00—00'00
Cart. galb. 5'00— 5'75	Ceapă roșie 3'00— 6'80	Portoc. lada 5'50— 8'50
Usturoi . . 12'00— 16'—	Piper n. . 150'00—152'—	Lămâi „ 4'50— 6'—
		Ouă (1440) lada 66'—78'—
		Per 100 Litr.
		Spirit raff. 148'00—152'25
		Spirit brut 146'00—147'25
		„ denat. 46'00— 46'50
		Trevere . 80'00— 85'—
		Sligoviț . 100'00— 130'—
		Tuică . . 18'00— 18'50

Prețul făinei din 21 Aprilie n. 1904.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
14'40	13'80	13'20	12'80	12'40	12'00
6	7	7 1/2	8	Tărățe	
11'40	10'70	10'00	5'80	4'10	

CURSUL MONETELOR

Galbiul	11 43
Napoleon d'or (20 franci) aur	19'09
20 Marce germane aur	23 52
Bilete germ. 100 Mărci	117'42
„ franceze 100 franci	95'52
„ române 100 lei	94'95
„ rusești 100 ruble	253'75
„ italienești 100 lire	95'50

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 28 Aprilie până în 4 Maiu n. 1904	
Joi	28 Nadeșul-săesc. Oclandul-Homorodului. Sepși-Sân-Gorgiu. Galgău.
Vineri	29 Berkesz.
Sâmbătă	30 Sîncă-veche. Sárkány.
Duminică	1 Ditro. Teaca. Dicio-S.-Mărtin. Casonulmare. Gherla. Ilve-falva. Alma. Sângeorgiu (I. Bistrița). Iaroc-e jos. Crasna.
Luni	2 Drag. Nagyfalău.
Mărți	3 Sibiu. Cioseni. Crsturu-l-ecuesc. Lupșa.
Mercuri	4 Abrud. Rodna-veche. Murêș-Ludoș. Borșa.

Calendarul vechiu și nou al săptămănei.

Dum. a 3-a d. Paști a Mironosițelor glas 2, sft. 4.		
Dum.	11 Muc. Antipa	24 George
Luni	12 C. Vasiliu	25 Marcu Ev.
Mărți	13 S. M. Artimon	26 Cletus Pr.
Merc.	14 P. Martin Papa	27 Peregrin
Joi.	15 S. M. Arstarch	28 Vitalis
Vin.	16 M. Agapia	29 Ceter N.
Sâmb.	17 C. P. Simeon	30 Catarina

Redactor-responsabil: Aurel P. Barcianu

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște (comitatul Sibiu).

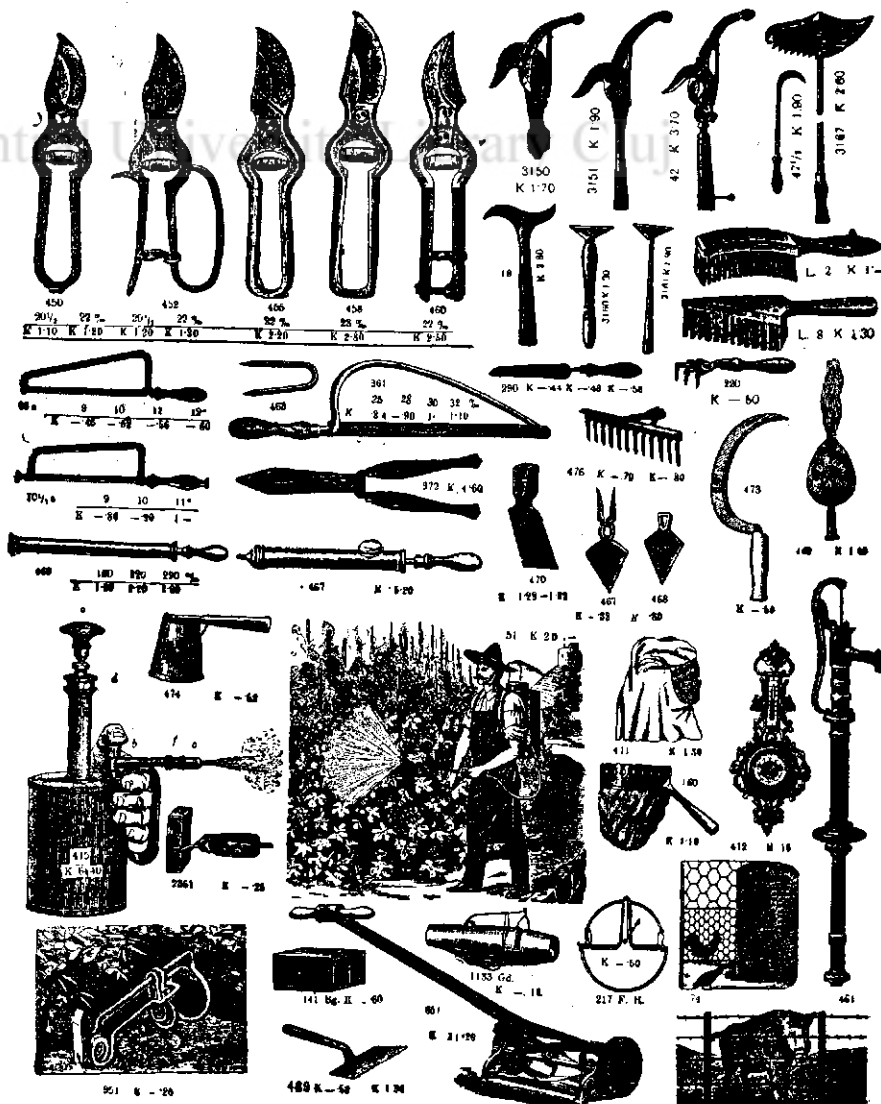
A N U N Ţ .

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște acordă împrumuturi fără nici o proviziune sau competență de scris și anume:

- I. Împrumuturi pe obligațiuni cu cavenți și Împrumuturi cambiale
- dela cor. 50 până la cor. 1000 cu 8%
 „ „ 1000 „ „ 5000 „ 7%
 „ „ 5000 „ „ 20.000 „ 6 1/2%
 „ „ 20.000 în sus „ 6%
- II. Împrumuturi hipotecare și Împrumuturi cambiale cu acoperire hipotecară
- dela cor. 100 până la cor. 1000 cu 7%
 „ „ 1000 „ „ 5000 „ 6 1/2%
 „ „ 5000 în sus „ 6%
- III. Credite de Contcurent pe lângă acoperire de hârtii de valoare sau hipotecă sume până la cor. 5000 cu 6 8/10 și peste „ 5000 cu 6 3/10

interese decursive.
Din ședința Direcțiunii ținută la 14 Aprilie n. 1904.

Diracțiunea.

Carol F. Jickeli, Sibiu.
(Nagy-Szeben).

Nou deposit de scânduri!

Subscrisul aduc la cunoștința onor. public, că mi-am deschis în *Orăștie* (*Drumul ferii nr. 60*), un **deposit de lemne de zidiri**, precum sunt: **scânduri, grinzi, lațuri, căpriori** și tot felul de material de lemn. —

Prețuri foarte scăzute!

Cu toată stima
Goldmann Samuel.

Să afle de vânzare

o piuă de ulei

cu o **mașină de măcinat, de prăjit** și de **cernut**, a se cere informații dela

F. WALLEPAGI
Orăștie (Szászváros)
Strada Fabric nr. 5.

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie** și **economie solid și exact** lucrute, ofere spre cumpărare I-ma **Fabrică de Cumpene Transilvană**

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)
13-52 *ilustrat gratuit și francoat.*

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în *Transilvania*

(144) la 15-26

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cîsnădiei Nr. 3 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele *bine și frumos* lucrute, *ieftine*, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustrat.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Deja mai mult de 15 milioane cor. am plătit, în scurt timp, mușteriiilor nostri.

Singur în timpul din urmă **cele mai mari câștiguri și anume, marele**

premiu de **605.000** cor. pe Nr. 57080

Câștigul de 100.000 cor. pe Nr. 74366	Câștigul de 80.000 cor. pe Nr. 8361
„ „ 100.000 „ „ 52528	„ „ 70.000 „ „ 81171
„ „ 100.000 „ „ 94780	„ „ 70.000 „ „ 5498
„ „ 90.000 „ „ 109780	„ „ 60.000 „ „ 51613
„ „ 90.000 „ „ 83610	„ „ 60.000 „ „ 76347
„ „ 90.000 „ „ 92787	„ „ 50.000 „ „ 4036

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fiecare ca dela acesta să-și procure losurile. — În a 14-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

cu câștig în bani. În total se vor sorți în curs de 5 luni enorma sumă de

14 Millionen 459.000 Kronen

în ca. 5 Monaten verloost.

Der grösste Gewinn beträgt im glücklichsten Falle:

1,000.000 Kronen.

Speziell 1 Prämie mit **600.000**, 1 Gewinn à **400.000**.

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000**, und noch viele andere;

zusammen **55.000** Gewinne und Prämie im Betrage von

Kronen 14,459.000.

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime (1/8) fl. — 75 sau cor. 150 pentru un pătr. (1/4) fl. 150 sau cor. 3—

„ o jumet. (1/2) „ 3— „ 6— „ 1 întreg (1) „ 6— „ 12—

și se trimite cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

2 Maiu a. a. c. la

A. TÖRÖK & Co.

Casă de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loterie de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.

2. filială: Museumring 11.

1. filială: Vaitznerring 4.

3. filială: Elisabethring 54.

Scrisoare de comandă: a se tăia. **Dlor A. Török & Comp. prim-colectorii, Budapesta.**

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de clasa I. a loteriei de clasă reg. ung. privilegiate, dimpreună cu planul oficial. (217) 3-6

Suma de coroane..... { este a se ridica prin ramburs } ce nu convine rugăm a șterge. { urmează prin mandat postal. }

Adresa exactă {

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnizorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33.* Localul de vânzare: *Str. Andrássy 23.*

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

15-52

„AGRICOLA“

însoțire economică de magazin și anticipații
(143) și-a început activitatea în 15-52
HUNEDOARA (Vajdahunyad).

Cancelaria și Magazinul însoțirii se află în casele proprii.
Însoțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovės, țărițe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaerice).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courante.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.
Prețuri estime.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de case de fer și oțel

alui

(195) **R. ÖSZY** 14-52
Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviorează

Deosebită atențiune

rării, că acest aparat

de 20

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fructuri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, ausul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprățit și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani.

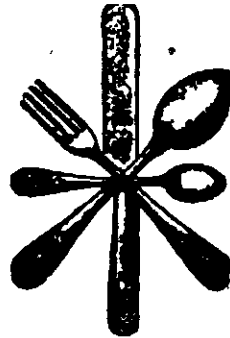
La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără giranți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea poștală.

(230) **„PECUNIA“** întreprindere de credit, 15-52
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

In urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt îndreptat să vînd marfa acesteia în prețul cu care se face. Spedez dară, până când depositul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supa. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite. Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 15-52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru luminarea călărilor, treptelor, ambitelor și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocașunea vizitelor de noapte. In fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suă și noaptea în pod unde se păstrează nutretul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 15-52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**

BUDAPEST, Strada Proféta 5.